

SKIENS- MODELLEN

SKIEN KOMMUNE

Skien kommune ønsker å bekjempe sosial dumping og svart økonomi som undergraver fellesskapsverdier vårt samfunn er bygget på.

Bystyret vedtok i september 2014 særskilte kontraktsbestemmelser som skjerper kravene ved utlysning av offentlige anbud innenfor bygg- og anleggskontrakter samt kontrakter innenfor kjøp av varer og tjenester der det er relevant.

De særskilte kontraktsbestemmelsene kalles Skiensmodellen og benyttes nå av flere kommuner samt Telemark fylkeskommune.

”Vi mener det haster med å få til et anbudssystem som styrker fagkompetansen og lærlingordningen, hindrer sosial dumping og kriminell atferd. Offentlig sektor er en stor byggherre og kjøper av varer og tjenester.

Vi ønsker derfor at alle kommuner i fylket skal følge Skien kommunes og Telemark fylkeskommunes eksempel. På denne måten mener vi at Telemark kan bli et foregangsfylke.”

Nikolai Boye, NHO Telemark
og Arne Hagen, Fellesforbundet.

**Skien kommune fikk i
2014 Ildsjelprisen fra
Samarbeid mot
Svart Økonomi for
sitt arbeid med
Skiensmodellen**

Skienmodellen har vist seg å være et godt virkemiddel i kampen for å forhindre sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Modellen adopteres nå av stadig flere kommuner i Norge. Riksrevisjonen fastslår i sin rapport «Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid mot sosial dumping ved offentlige anskaffelser» at mange kommuner kan bli bedre på dette feltet og anbefaler flere å gjøre som oss i Skien.

Hensikten med modellen er å sørge for gode arbeidsforhold i anbuksbedrifter.

Det kreves blant annet at alt arbeid skal utføres av fast ansatte hos entreprenørene, at ingen entreprenørkjeder er lengre enn to ledd, at over halvparten av de involverte i prosjektet har fagbrev og at bedriftene må ha lærlinger.

Det er gledelig at Skienmodellen har ført til at flere bedrifter har tatt inn lærlinger.

"Jeg er stolt av arbeidet vi har gjort med utviklingen av denne modellen og at vi kan inspirere andre kommuner til å ta den i bruk."

Hedda Foss Five, ordfører

"Skiensmodellen er viktig for kvaliteten på bygningsarbeid og er en seier for den seriøse byggebransjen"

Arne Hagen,
Fellesforbundet

Skien modellen

1. Arbeidet skal utføres av tilbyderen og dennes ansatte i tjenesteforhold, eventuelt ved underentreprenør og deres ansatte. Tilbyder skal til enhver tid kunne framlegge dokumentasjon på ansettelsesforholdet. Tilbyder skal dokumentere at majoriteten av de ansatte har fagbrev innenfor sitt fagområde.
2. Avtale om underentreprise med enmannsforetak eller anvendelse av innleid arbeidskraft krever skriftlig begrunnelse fra entreprenøren.
3. Tilbyder plikter å sørge for at likelydende bestemmelser om bruk av egne ansatte, enmannsforetak, innleid arbeidskraft og krav om dokumentasjon av fagbrev inntas i kontrakter med underentreprenører. Arbeidskraften skal være innleid i samsvar med arbeidsmiljøloven § 14-12a og §14-13.
4. Norsk er hovedspråk på kommunens byggeplasser, både skriftlig og muntlig. Det kreves at minst en person på hvert arbeidslag forstår og behersker å gjøre seg godt forstått på norsk.
5. Byggherren tillater ikke mer enn et ledd i kontraktskjeden. Oppdragsgiver kan godkjenne to ledd når det foreligger en god begrunnelse. Det skal aldri være mer enn to ledd i kontraktskjeden.
6. Tilbyder og underentreprenører som skal engasjeres i prosjektet skal være godkjente og aktive lærlingebedrifter. Når størrelsen på prosjektet tilsier det kan oppdragsgiver kreve at det skal være lærlinger i prosjektet (gjelder norske bedrifter).
7. Etter ligningsloven § 6-10, med tilhørende forskrifter, plikter næringsdrivende som har gitt noen oppdrag på byggeplass å gi melding til Sentralskattekontoret for utenlandssaker om enhver utenlandsk oppdragstaker eller utenlandsk arbeidstaker som utfører oppdrag på byggeplassen.
8. Tilbyder er ansvarlig for å rapportere fortløpende om bruk av utenlandsk arbeidskraft i alle ledd i kontraktskjeden, herunder framskaffe og framlegge for byggherren kopi av innsendt melding for den enkelte utenlandske oppdragstaker eller utenlandske arbeidstaker.

- 9.** Lønn og annen godtgjørelse for samtlige arbeidstakere skal utbetales til konto i en norsk bank.
- 10.** Tilbyder skal dokumentere at han har gyldig yrkesskadeforsikring for alle ansatte, og gir oppdragsgiver rett til å kontrollere opplysningene.
- 11.** Byggherren kan kreve dagmulkt av tilbyderen dersom han selv eller noen av hans underentreprenører anvender ulovlig eller ikke kontraktsmessig arbeidskraft og forholdet ikke er blitt rettet innen en frist gitt ved skriftlig varsel fra byggherren. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør. Mulkten skal utgjøre en promille av kontraktssummen, men ikke mindre enn kr. 1 000,- pr. hverdag.
- 12.** Tilbyder skal sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos eventuelle underentreprenører ikke har dårligere lønns- og arbeidsforhold enn det som følger av landsomfattende tariffavtale eller det som ellers er normalt for vedkommendes sted og yrke, jfr §5 i forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter.

Tilbyder skal på oppfordring legge fram dokumentasjon om lønns – og arbeidsvilkårene til de ansatte. Alle avtaler tilbyder inngår og som innebærer utføring av arbeid under denne kontrakten, skal inneholde tilsvarende dokumentasjon.

Dersom tilbyder ikke etterlever disse pliktene og forholdet ikke er rettet innen en fastsatt frist har oppdragsgiver rett til å kreve dagmulkt. Mulkten løper fra fristens utløp til forholdets opphør og størrelsen fastsettes på samme måte som i punkt 11.

- 13.** Det skal bekreftes på en vedlagt egenerklæring at ILO-konvensjon nr. 94 blir fulgt.
- 14.** Ved konstatert brudd på ovennevnte bestemmelser, og entreprenøren ikke har rettet feilen innen fristens utløp, kan byggherren heve kontrakten med 2 års karantene.

Foto: Kristine Møllerfoss

"For håndverksbedriftene er et anbudssystem etter Sciensmodellen forutsetningen for å kunne drive seriøst med egne ansatte fagarbeidere, og kunne rekruttere lærlinger for å utdanne nye generasjoner yrkesfagarbeidere."

Per Ove Sivertsen,
Byggmesterforbundet Telemark

Design, layout og trykk: Erik Tørnche Nilssen AS

Foto: Kristine Møllerfoss

WWW.SKIEN.KOMMUNE.NO